

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение

«Средняя общеобразовательная школа № 2» с. Кызыл-Мажалык Барун-Хемчикского кожууна Республики Тыва»

Рассмотрено на заседании

Руководитель ШМО

С.А. Касимов

Протокол № 1

Согласовано

заместителем директора по УВР

Г.А. Касимов

от «29» августа 2024 г

Утверждено

директором школы

Г.А. Касимов

Принято № 1/3 от «29» августа 2024 г

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА 8 класса по физике

Муниципального бюджетного общеобразовательного учреждения

«Средней общеобразовательной школы № 2 с. Кызыл-Мажалык»

Учитель Кузнецов Алексей Николаевич

на 2024-2025 учебный год

Рассмотрено на заседании

педагогического совета №

от «29» августа 2024 г

Тайылбыр бижик

8-ки класска федералдыг күрүне стандарттарын езугаар тургускан тыва дылдын ажылчын программы. Тайылбыр бижик. Тыва дыл – Азия диптиң төвүндө чурттап чоруур түрк дылдыг чоннарның төлээзи болур тыва чоннуң төрөөн дылы. Тыва дыл ук чоннуң аразында кол харылзажылга дылы болуп, ниитилелдин аңгы-аңгы адырларында, эң ылаңгыя культура болгаш эртем төптеринде ажыглаттынып болгаш амыдыралдың янзы-бүрү негелделерин хандырып чоруурундан аңгыда, дараазында хүлээлгелерни база күүседип турар:

- тываларның салгалдарының аразында харылзажылганың база бир аргазы бооп;
- тываларның өгбелеринин чүс-чүс чылдарда аас чугаа дамчыштыр салгап ап келгени тыва улустуң байлак аас чогаалының хөй янзы жанрларының шыгжаттынып, кадагалаттынганы дыл болуп;
- амгы үеде нептереп турар массалыг чепсектернин, уран чүүл база культураның хөй аңгы хевирлери (жанрлары) байлаа-биле ажыглаттынып;
- сөс болгаш чечен чогаалдың чогааттынып, нептереп турарының бадыткалы болуп;
- өске эртемнерни шингээди алырынга өзек болбушаан, уругларның бүгү талазы-биле сайзыралыга идиг болуп;
- эртемде чаа ажыдышкыннарның дылы болбушаан;
- амыдыралдың аңгы-аңгы адырларындан бүгү информация, медээлерни дамчыдар болгаш чыырының кол аргазы болуп, тыва чонга бараан болуп чоруур.

Тыва дыл Тыва Республикада орус дыл-биле чергелештир күрүне дылы болуп турар. Төрөөн тыва дылынга тода, шын база хостуг чугаалажып билири тыва кижинин бүгү талалыг сайзыралыга, амыдырал-чуртталгазынга, ажыл-агыйынга, эртем-өөредилгезинге чедиишкинниг болурунун магадылалын берип турар. Ынчангаш тыва уругларга орус дыл-биле чергелештир төрөөн дылын билири чугула болганда, ону школа назыны четпээн (уруглар садтарынга) болгаш эге, ортумак база дээди өөредилге черлеринге бедик деңгелге сонуурганчыг кылдыр өөредири чугула. Национал школа тыва улустуң аас чогаалын болгаш тыва чечен чогаалдың байлаан таварыштыр сөс кулавырын байыдып, төрөөн дылынга арыг, чараш, хостуг, албадал чокка чугаалап билир кылдыр келир үениң салгалын өөредип чаңчыктырыр ужурлуг.

2. ӨӨРЕДИЛГЕ ЭРТЕМИНИҢ (ТЫВА ДЫЛДЫҢ) НИИТИ ХАРАКТЕРИСТИКАЗЫ

Кол болгаш ортумак (долу) школага тыва дыл курузунун утказы чугаа чорударының (коммуникативтиг), дыл эртеминин айтырыгларындан аңгыда мөзү-бүдүш, культура талазы-биле айтырыгларны шингээттирер өөредилгениң метапредметтиг болгаш предметтиг сорулгаларын чедип алырынче угланган. Коммуникативтиг компетенция (улус-биле чугаалажып, харылзажып билири) дээрге-ле чугааның янзы-бүрү хевирлерин шингээди алганы, назыхарынга дүүштүр аас болгаш бижимел чугааның үндезиннерин, дылды ажыглаарының мергежил, чаңчылдарын чугула херек ажыл-агыйжы болгаш анаадаа чугаага ажыглап билири болур. Кижинин улус-биле харылзажып билири

чугааның сорулгаларын тодарадып, ооң байдалынга база чугаалажып турар кижизиниң бодал-сагыжынга, туружунга таарыштыр, шын чугаалажырының эптиг аргаларын тып билиринден, херек болза, чугаалажыр аянын өскертип билиринден көстүп кээр. Өөренип турар тема бүрүзү уругларның логиктиг боданыышкынын болгаш чугаазын сайзырадырынга салдарлыг болур ужурлуг. Тыва дыл кичээлдеринге өөреникчилерниң чугаазын үш угланыышкынга чагыртып сайзырадыр. Бир дугаар угланыышкын – тыва литературлуг дылдың нормаларын шингээдири: шын адалганы сагып, сөстөрниң хевирлерин, сөс каттыжыышкыннарын болгаш домактарны шын тургузары, сөстөрни оон лексиктиг утказынга болгаш ажыглап турар стилинге дүүштүр ажыглаары. Тыва литературлуг дылдың нормаларын сагыыры дээрге-ле уругларның чугаазында тыва литературлуг дылдың нормаларынга дүүштүр хажыдыышкыннарын – диалектизмнерни болгаш жаргонизмнерни – чайладыры, боттарының чугаазында четпес чүүлдерни медереп билип, сайгарарын хайгаараары. Ийи дугаар угланыышкын – уругларның сөс курлавырын байыдары. Сөс курлавыры школада шупту эртемнерни кайы хире шингээди алганындан база хамааржыр-даа болза, тыва дыл болгаш тыва чечен чогаал эртемнери онзагай черни ээлеп, улуг ужур-дузалыг болуп турар. Ынчангаш тыва дыл болгаш чогаал кичээлдеринге лексика-биле ажылды, хөй словарь ажылын чорудар. Ол ышкаш уругларны словарьлар болгаш өске-даа тайылбыр номнарны (справочниктер, эртем ажылдары...) ажыглап билир кылдыр өөредир. Үш дугаар угланыышкын – аас болгаш бижимел чугаага бодунуң бодалын шын илередининиң мергежил-чаңчылдарын хевирлээри. Уругларның харылзаалыг чугаазын сайзырадыры дээрге-ле аас чугааның аңгы-аңгы хевирлерин шын тургузары база янзы-бүрү мергежилгелер күүседип, бижимел ажылдар-биле ажылдап тура, сөзүглелди шын тургузары болгаш сөстөрни шын ажыглаары болур. Тыва дыл кичээлдеринге бир кичээнгей салыр ужурлуг чүүл – уругларның улус мурнунга чүве чугаалап билиринге, кандыг-даа темага, эң ылаңгыя эртемөөредилге, культура-биле холбашкан-даа темаларга хамаарыштыр бодалын илереткен харылзаалыг аас чугаазын экижидери. Чугаа сайзырадыр ажылдар үезинде аянныг номчулганы чедип алыры база чугула. Харылзаалыг сөзүглелди дыңнап азы аянныг номчуп тура, ында сөстөрниң үн тургузуун шын дыңнап азы тода адап билири, херек черлерге логиктиг ударениени болгаш үн доктаашкынын сагыыры; сөзүглелдин утказынга дүүштүр үнүн бедидип, чавызадып, дүргедедип, оожумнадып номчууру азы чугаалаары дээш о.ө негелделерни сагыыры чугула. Дыл талазы-биле компетенция (дыл болгаш дыл эртеминге хамаарышкан айтырыгларны ыяк билири) дылды тускай демдектер системазы болгаш ниитилел болуушкуну деп чүүлдү медереп билиринден хевирлеттинер. Оон аңгыда дылдың тургузуун, сайзыралын болгаш хүлээлгелерин; тыва литературлуг дылдың кол нормаларын шингээди алганындан; өөреникчилерниң сөс курлавырын байыдып, чугаазын шын тургузуп билиринден; дыл эртемин тускай эртем кылдыр шингээди алганындан, ооң кол кезектерин болгаш өзек билиглерин база дыл болуушкуннарын сайгарып, янзы-бүрү дыл словарьларын ажыглап билиринден хевирлеттинер. Культура талазы-биле компетенция (культура-төөгү, шажын-чүдүлгө, езу-чаңчылдар талазы-биле айтырыгларны ыяк билири) өөреникчилерниң төрээн дылын тыва чоннуң национал культуразының илереттинер бир хевир кылдыр медереп билири; дылдың чоннуң төөгүзү-биле харылзаалыын, тыва дылдың национал онзагайларын билип, тыва чугаа этикединиң нормаларын шингээди алганы база тыва национал культура база ооң-биле холбашкан сөстөрниң утказын шын тайылбырлап билири болур.

3. Өөредилге планында «Тыва дыл» курузунуң туружу Чылда - 68 шак, оон иштинде чугаа сайзырадылгазы – 12 шак. Неделяда - 2 шак.

4. «ТЫВА ДЫЛ» ЭРТЕМИН ӨӨРЕНГЕНИНИҢ ТҮҢНӨЛДӨРИ

Кол школаның (5-9 класстар) доозукчуларының тыва дылдың программанын шингээдиң алгаш, чедип алыр бот-тускайлаң түңнөлдөринге дараазында чүүлдер хамааржыр:

1) кижиниң интеллектуалдыг болгаш чогаадыкчы салым-чаяанын база мөзү-бүдүш шынарларын сайзырадырынга төрөөн дылының чугулазын медереп билири, уругларның билиг чедип алырынга ук дылдың ужур-утказын тодарадып, ону тыва чоннуң ыдыктыг, үнелиг эртинелериниң бирээзи деп билири;

2) тыва дылдың эстетиктиг үнөзүн медереп билири; төрөөн дылынга ынак болгаш ону хүндүлөп, ол дээш чоргаарланыры; ону национал культураның кезээ кылдыр билип, арыг эдилээри;

3) дылдың байлак сөс курлавырын болгаш грамматиктиг аргаларын бодунуң бодалдарын болгаш сагыш-сеткилин хостуг илередирде четче ажыглап шыдаары; бодунуң чугаа-домаан хайгаарап, сайзырадып, экижидеринче чүткүлдүг болуру.

Метапредметтиг түңнөлдөринге (предметтен дашкаар азы ооң-биле чергелештир билип алыр харылзашкак чүүлдери) дараазында чүүлдер хамааржыр:

1) Чугаа чорудулгазының бүгү-ле хевирлерин ажыглап билири: Дыңнаары болгаш номчууру:

- бижимел болгаш аас медээниң утказын шын билип алыры (чугааның утказы, сөзүглелдин темазы, кол утказы; кол болгаш немелде медээ);

- аңгы-аңгы стильдерниң болгаш жанрларның сөзүглелдерин номчулганың янзы-бүрү хевирлеринге (сөзүглелден херек информацияны дилеп-тып номчууру (поисковый вид), чүгүртү азы улуг-карап номчууру (просмотровый), таныжып номчууру (ознакомительный вид), шинчилел-сайгарылгалыг номчууру (изучающий вид)) таарыштыр ажыглап билири;

- аңгы-аңгы стильдерниң болгаш жанрларның сөзүглелдерин шын дыңнап билири; дыңнаарының янзы-бүрү хевирлерин (бир кижиниң тайылбыр чугаазындан болгаш аудио-, видеотехникадан сөзүглелдин кайы-бир кезээн шилип алгаш дыңнаары, сөзүглелдин кыска утказы-биле таныжары болгаш ону тодазы-биле дыңнаары) ажыглап билири;

- информация ап болур чүүлдерден, ооң иштинде өөредиглиг компакт-дисклерден, Интернет четкизинден; янзы-бүрү словарьлардан тайылбыр номнардан (справочниктер) болгаш электроннуг шыгжамырлардан медээлерни тып билири;

- бердинген темага материалдарны тып, системажыдып билири; херек медээлерни боду тып билири; медээлерни чаартып азы ол-ла хевээр дамчыдып билири; Чугаалаары болгаш бижири:

- кылыр дээн ажыл-херээниң сорулгаларын (хууда болгаш эштери-биле) тодазы-биле билип, кандыг-даа ажылды чурум аайы-биле кылып, чедип алган түңнелдерин үнелеп, аас болгаш бижимел чугаага илередип билири;

- дыңнаан азы номчаан сөзүглелиниң утказын даалга езугаар дамчыдып (планны тургузуп, утказын чугаалап, допчулай бижип, үнелел берип) шыдаары;

- сөзүглелдин утказын, кымга хамаарыштырганын, чугааның байдалын барымдаалавышаан, аңгы-аңгы хевирлерге болгаш жанрларга тургузуп шыдаары;

- аас болгаш бижимел чугаага бодунуң бодалын хостуг илередири, сөзүглелдин тургузуунуң негелделерин сагыыры (бодалының ужур-уткалыын, десдараалашкаан, харылзаалыын, темага дүүшкээн дээш о.ө.); номчаан, дыңнаан, көргөн чүүлдеринге бодунуң хамаарылгазын шын илередири;

- монологтуң янзы-бүрү хевирлерин (тоожуушкун, чурумал, угаап бодааныышкын болгаш оларны холуй); диалогтуң янзы-бүрү хевирлерин: (хүндүлел аянын илередир диалог (этикетный диалог), айтырыг-харыы (диалог-расспрос), чугаалажып орар кижизин чугаа чорударынче кыйгылары (диалогпобуждение), өске киж-биле бодал солчуру (диалог-обмен мнениями) дээш о.ө.) ажыглап билири;

- амгы тыва литературлуг дылда шын адалганың, лексиканың, грамматиканың кол нормаларын, стиль нормаларын херек кырында ажыглап билири; бижимел чугаага шын бижилгениң, пунктуацияның кол дүрүмнерин сагыыры;

- чугаа этикединиң нормаларын хажытпайн, чугаага киржип шыдаары; чугаа үезинде арын-шырайын болгаш шимчээшकिनнерин эптиг болгаш шын алдынары;

- хүн бүрүде өөренип азы ажыл кылып турар үезинде бодунуң чугаазын хайгаарап билири; чугааның утказының болгаш шын ажыглалының аайы-биле бодунуң дылын үнелеп билири; дылында грамматиктиг болгаш чугаа частырыгларын тып болгаш эдип билири; бодунуң тургусканы сөзүглелин хоюглап азы эдип, өскертип, делгередип билири;

- бодунуң үежилеринин мурнунга улуг эвес дыңнадыг, илеткелди кылып, рефераттын утказын дамчыдып билири; маргылдаалыг, чидиг айтырыгларны бадыткалдарга даянмышаан, шиитпирлеп билири;

2) алган билиглерин, мергежилдерин, чаңчылдарын хүн бүрүде амыдыралга ажыглап билири; төрээн дылды өске эртемнерге билиг чедип алырының кол чепсээ кылдыр шын ажыглаары; ону өске-даа эртемнерде (даштыкы дыл, орус дыл болгаш чогаал дээш о.ө) дылдың аргаларын сайгарарына ажыглап билири;

3) долгандыр турар улус-биле харылзажып, кандыг-бир ажылды кылып тура, маргылдаалыг, чидиг айтырыглар шиитпирлээрде, эптиг чугаалажып, харылзажып билири; амыдыралчы болгаш ажыл-агыйжы чугаа үезинде чугаа культуразының негелделерин сагыыры. 5-9, 10-11 класстарны доозуп тура, доозукчулар дараазында предметтиг түңнелдерни чедип алып:

- Дылдың хүлээлгелеринин дугайында, тыва дыл – Россия Федерациясында Тыва Республиканың үндезин чурттакчылары тыва чоннуң төрээн дылы база күрүне дылдарының бирээзи дээрзин, төрээн дыл болгаш чоннуң культуразының сырый

харылзаалыг болурун, төрөөн дылдың кижиге бүрүзүнүн болгаш ниитилелдин амыдыралынга ужур-дузазын билири;

- тыва дылдың гуманитарлыг эртемнер аразында болгаш ниити өөрөдигеде туружун болгаш ужур-дузазын билири;

- төрөөн дылдың эртем талазы-биле үндөзүннөрин; оларның чадаларының болгаш билиглеринин аразында харылзааларын шингээди алыры;

- дыл эртемнин кол баазалыг билиглерин болгаш ооң кезектерин шингээдири: дыл болгаш чугаа, харылзажыр чугаа, бижимел болгаш аас чугаа, монолог, диалог болгаш оларның хевирлери; чугааның байдалы; чугаа (чугаалажыр), эртем, публицистика, албан-херек, чечен чогаал стильдери болгаш оларның жанрлары, дылы; чугааның утка-хүлээлгелеринин аайы-биле хевирлери (тоожуушкун, чурумал, угаап боданышкын); сөзүглел, сөзүгелелдин хевирлери; дылдың кол-кол кезектери, оларның демдектери болгаш чугаага ажыглалының онзагайларын шингээди алыры;

- тыва дылдың лексика болгаш фразеологиязының кол стилистиктиг курлавырларын, тыва литературлуг дылдың нормаларын (шын адалганың, грамматиктиг, орфографтыг, пунктуастыг), чугаа этикединин дүрүмнөрин шингээдири болгаш оларны херек кырында амыдыралга аас болгаш бижимел чугаага ажыглаары;

- дылдың кол кезектерин, дылдың грамматиктиг категорияларын танып билири болгаш сайгарары, чугаага шын ажыглаары;

- сөстүн янзы-бүрү сайгарылгаларын (фонетиктиг, лексиктиг, морфемниг, морфологтуг), сөс каттыжышкынының болгаш домактың синтаксистиг сайгарылгазын шын кылып, сөзүглелдин тургузуунун болгаш кол демдектеринин аайы-биле, дылдың кандыг хүлээлгелерин күүседип чоруурунун болгаш уран аргаларны ажыглаанының аайы-биле сайгарары;

- лексиктиг болгаш грамматиктиг синонимнерни ажыглаанындан кижинин чугаазының чечен-мерген, а чечен чогаал дылының каас-чараш, байлак болу бээр аргаларын билири болгаш чугаазынга шын ажыглаары;

- төрөөн дылдың эстетиктиг хүлээлгелерин медресеп билири, чечен чогаалдың дылын сайгарып тура, чугааның эстетиктиг талазын үнөлөп билири.

8-ки классның календарь-тематиктиг планнаашкыны

8 кл	Өөредир темалар	Онаалга	Хүнү	
1	Дыл дугайында ниити билиглер. Төрээн дылдарны камгалап-кадагалаары	Мергежилге 6		
2	Тыва дыл болгаш улустуң аас чогаалы. Тыва дыл- чечен чогаалдың дылы	Мергежилге 14, 18		
3	Чечен чогаал стили	Мергежилге 21, 22		
4	7 класска өөрөнгөн чүүлдеринге катаптаашкын. Кылыг сөзү	Мергежилге 28		
5	Наречие. Өттүнүг сөстөр.	Мергежилге 32		
6	Дузалаал чугаа кезектери	Мергежилге 37		
7	Сөзүглел	Мергежилге 41		
8	Диктант "Ужуражышкын"	Грамматиктиг онаалгалар		
9	Сөс каттыжышкыны. Сөс каттыжышкыннарының грамматиктиг уткалары	Мергежилге 46		
10	Сөс каттыжышкыннарының өзек сөзүнүң аайы-биле бөлүктери .	Мергежилге 52		
11	Сөс каттыжышкыннарының холбажыр аргалары: башкарылга холбаазы	Мергежилге 56, 57		
12	Хамааржылга холбаазы	Мергежилге 61, 62		
13	Каттыжылга холбаазы	Мергежилге 66		
14	Сөс каттыжышкыннарының синтаксистиг сайгарылгазы.	Айтырыгларга харыылаар арын 47		
15	Хыналда ажыл.	Мергежилге 69		
16	Бөдүүн домак дугайында билиг	Мергежилге 73, 74		
17	Ийи составтыг домактар. Домактың чугула кежигүннери.	Мергежилге 78		
18	Кол сөс, ооң илереттинери. Кол сөстүң көргүзүкчүлери	Мергежилге 84		
19	Сөглекчи, ооң илереттинери, хевирлери (бөдүүн кылыг сөстүг, составтыг кылыг сөстүг,)	Мергежилге 96		
20	составтыг ат сөстүг сөглекчилер	Мергежилге 101, 102		

21	Кол сөс биле сөглекчиниң аразынга тире	Мергежилге 107, 108		
22	Сөглекчиниң составында модальдыг сөстөр	Мергежилге 114		
23	хыналда ажыл. Айтырыгларга харыылаар. Арын 73	Төндүр кылыр		
24	Домактың ийиги черге кежигүннери	Мергежилге 120		
25	Немелде. Дорт болгаш доора немелделер, оларның илереттинери.	Мергежилге 126		
26	Тодарадылга болгаш капсырылга, оларның илереттинери.	Мергежилге 132		
27	Байдалдар, оларның утка аайы-биле бөлүктери:	Мергежилге 137		
28	Үениң байдалы, ооң илереттинери	Мергежилге 142		
29	Кылдыныг аргазының, туруштуң байдалдары, оларның илереттинери	Мергежилге 149		
30	Чылдагаанның, сорулганың, хемчегниң байдалдары ооң илереттинери	Мергежиге 154		
31	Хемчегниң байдалы, ооң илереттинери	Мергежилге 159		
32	Делгеренгей болгаш делгеренгей эвес домактар дугайында билиг.	Мергежилге 164		
33	Хыналда ажыл. Домактың синтаксистиг сайгарылгазы.	Мергежилге 165		
34	Чаңгыс составтыг домактар. Чаңгыс составтыг домактар дугайында билиг. Ат домаа	Мергежилге 171		
35	Тодаргай арынның домак. Тодаргай эвес арынның домак. Ниити арынның домактар	Мергежилге 181, 182		
36	Арын чок домактар	Мергежилге 185		
37	Чаңгыс составтыг бөдүүн домактарның сөзүглел тургузарынга ужур-дузазы.	Мергежилге 193		
38	Чаңгыс составтыг домактарның синтаксистиг сайгарылгазы	Мергежилге 195		
39	Диктант "Тудугжунуң өөрүшкүзү"	Хыналда айтырыглар арын 119		
40	Долу болгаш долу эвес домактар. Долу болгаш долу эвес домактар дугайында билиг. Домак сөстөр.	Мергежилге 201		

41	Нарынчылтынган домактар дугайында билиг. Домактың чаңгыс аймак кежигүннер дузазы-биле нарынчылтынары.	Мергежилге 209		
42	Чаңгыс аймак кежигүннерниң илереттинери.	Мергежилге 213		
43	Чаңгыс аймак кежигүннерниң холбажыр аргалары.	Мергежилге 217		
44	Чаңгыс аймак кежигүннерге бижик демдектери. Түңнекчи сөстөр болгаш оларга бижик демдектери.	Мергежилге 223		
45	Чаңгыс аймак болгаш чаңгыс аймак эвес тодарадылгалар, оларга бижик демдектери.	Мергежилге 228		
46	Тускайлаан кежигүннүг домактар, оларның ужур-дузазы	Мергежилге 233		
47	Домактың делгеренгей кежигүннер-биле нарынчылтынары, оларга бижик демдектери.	Мергежилге 237		
48	Причастиелиг бөлүглелдер-биле илереттинген делгеренгей тодарадылгалар-биле домактың нарынчылтынары.	Мергежилге 241		
49	Причастиелиг бөлүглелдер-биле илереттинген делгеренгей байдал-биле домактың нарынчылтынары.	Мергежилге 246		
50	Деепричастиелиг бөлүглелдер-биле илереттинген делгеренгей кежигүннер-биле домактың нарынчылтынары, оларга бижик демдектери	Мергежилге 253		
51	Деңнелгелиг бөлүглелдер-биле илереттинген делгеренгей кежигүннер-биле домактың нарынчылтынары	Мергежилге 258		
52	Делгеренгей болгаш делгеренгей эвес адалгалар. Домактың адалгалар-биле нарынчылтынары, оларга бижик демдектери.	Мергежилге 264		
53	Адалгалыг домактарга бижик демдектери. Кирилде сөстөр болгаш кирилде домактар дугайында билиг	Мергежилге 269, 271		
54	Домактың кирилде сөстөр болгаш кирилде домактар-биле нарынчылтынары, оларга бижик демдектери	Мергежилге 275		
55	Нарынчылтынган домактарның сөзүглел тургузарынга ужур-дузазы.	Мергежилге 278		
56	Нарынчылтынган домактарның синтаксистиг сайгарылгазы	Сөзүглел-биле ажыл арын 170		
57	Нарынчылтынган домактарга катаптаашкын	Мергежилге 282		

58	Диктант "Ажылдаан шааңар-биле үлежип алыңар"	Мергежилге 284		
59	Чугаа чорудулгазы болгаш чугаа культуразы. Чаңгыс кижиниң чугаазының янзылары. Тоожуушкун	Катаптаар		
60	Чурумал	Мергежилге 291		
61	Угаап боданыышкын	Мергежилге 295		
62	Мергежилге 297	Мергежилге 298		
63	Диалог болгаш чугаа культуразы	Мергежилге 302		
64	Диалог, полилог болгаш монолог-чугааныңхевирлери	Мергежилге 301 доктаадыр		
65	Катаптаашкын. Сөс каттыжыышкыны	Мергежилге 313		
66	Бөдүүн домак. Домактыңчугула болгаш ийиги черге кежигүннери	Мергежилге 315		
67	Чаңгыс составтыг домактар	Мергежилге 319		
68	Нарынчыттыг домактар	Мергежилге 323		